

Onderaan de filatelistische ladder - 28

Als een tang op een varken

Als je creatief bent, zoek je ook naar materiaal dat niet zo voor de hand ligt. Mocht je meedoen aan een tentoonstelling, dan zijn met een goede keus punten te verdienen voor ‘vernieuwing’. Maar pas daarbij wel op, want soms kun je de plank misslaan door een stuk dat die plank ook mis slaat. Materiaal dat een relatie heeft met het land van uitgifte heeft de voorkeur.

1

2

Een eenvoudig voorbeeld (1). In een verzameling over stoomlocomotieven is het getoonde exemplaar ongetwijfeld een bijzonder type voor bergachtig terrein. Maar er kleven vijf bezwaren aan:

- 1 de zegel is afkomstig uit een beruchte Golfstaat, waarvan de zegels al verboden waren voordat de rest van de wereld de ongeremde massaproductie voor niet-postaal gebruik had overgenomen;
- 2 het landje had in 1972 (het jaar van deze emissie) geen spoorlijnen en geen bomen langs het spoor, dus het onderwerp heeft totaal geen relatie met het land. (Er is anno 2021 wel een grote spoorlijn in aanbouw van Koeweit tot Oman);
- 3 de wielen van de tender staan niet op de goede rails. Bij ‘goede’ postzegellanden kan zo’n ontwerpfout een leuk extraatje zijn bij een inzending, maar hier is het naar mijn idee slechts een bewijs van de beroerde typografische kwaliteit van deze emissie;
- 4 de zegel draagt het opschrift “Airmail” en dan slaat deze afbeelding als een tang op een varken;
- 5 de zegel is afgestempeld met een ‘nep’-stempel. Op een inzending scoort dat bepaald niet voor ‘zeldzaamheid’ en ‘filatelistische kennis’.

Het is best creatief om het zevenhonderdjarig bestaan van Zwitserland (d.w.z. het eedgenootschap) te illustreren met iets anders dan een van de vier zegels die dit land zelf heeft uitgegeven (2). Bijvoorbeeld door de tekst op het vrolijke blokje van Guyana (3).

3

Maar ook dit valt door de mand:

- 1 het is voorzien van een opgedrukt 'nep'-stempel;
- 2 de orchidee slaat wat Zwitserland betreft nergens op. Edelweiss of gentiaan zouden beter passen, maar die hebben weer niks met Guyana. Dit velletje blijft dan ook onder aan de ladder liggen.

Is dan de volgende zegel van 89 bij 58 mm (door de handel 'miniatuurvelletje' genoemd) met echte Amerikaanse bloemen (4) een voltreffer? Nou, nee. Afgezien van het feit dat ze in dat land niet eens weten hoe je de naam in het Engels precies moet spellen, is het wel een heel obscuur landje. D(h)ufar is tegenwoordig een provincie van Oman en heeft in de jaren '70 via een agency veel postzegels uitgegeven. De Verenigde Staten en Canada hebben wel betere zegels met bloemen van Noord-Amerika. Het opgedrukt stempel maakt het er ook niet beter op.

4

Helemaal bizar is het volgende blokje. Rembrandt is een wereldster en dus is het logisch dat ze over de hele wereld zegels van deze schilder uitgeven (5). Maar Opper-Yafa is niet erg bonafide. Dit voormalige sultanaat, dat ooit bij het Britse protectoraat Aden hoorde en nu bij Jemen, heeft slechts de helft van de oppervlakte van Zuid-Holland en ongeveer 1% van het inwonertal. Het was ook nog eens opgesplitst in vijf sjeikdommen. (Het is overigens de vraag wat er op dit moment van land en mensen over is, gezien de burgeroorlogen in dit gebied.)

Bezwaren:

- 1 het gebied had nooit een eigen postdienst, maar gaf omstreeks 1967 wel 'post'zegels uit. Uiteraard via een agency. De zegel zou door het ontbreken van een postdienst zelfs in theorie nooit voor frankering van een poststuk kunnen worden gebruikt en is daardoor helemaal geen postzegel, maar een fantasieproduct;
- 2 de (ongetande) zegel is onderdeel van een velletje of blokje. De velrand zou een ondersteuning moeten zijn van het thema van de zegel, maar heeft er totaal geen relatie mee. Tenzij alsnog wordt ontdekt dat Rembrandt wel eens naar Spanje ging voor zijn werk. Of is de gemaskerde figuur misschien Zorro? Dan moeten we zelfs naar Latijns-Amerika kijken voor de herkomst van het plaatje. Maar het kan ook gewoon iemand zijn met een mond-neusmasker tegen een vroeger heersende ziekte. Het lijkt mij een leuke uitdaging om dat eens uit te zoeken, al heeft dat, gezien de status van het velletje, geen filatelistisch rendement.

5

Helemaal belachelijk is de uitgifte van Laos ter gelegenheid van het WK voetbal in 1986 (6) De liggende speler moet waarschijnlijk een jonge Ruud Gullit voorstellen, maar Nederland deed helemaal niet mee na uitschakeling door België. Los daarvan moeten we eens goed kijken naar de linkerhand van de bovenliggende speler. Anatomisch zeer onwaarschijnlijk! Klap op de vuurpijl: de handen van de onderliggende speler. Reclame voor tuingereedschap?

6

□